

έκείνη, γλυκομεθυσμένης απ' τις ανάμνησές του, άφηνε το πλοίο του να πάση άπάνω σε βράχους που δέν κλοφαίνονταν κάτω απ' τή θάλασσα και να βουλιάζη για πάντα.

Η άνθρωπότητι πρέπει να ζή, να ζή όπως πρέπει και να ζή όσο πλεί κλύτερα, σύμφωνα με τους νόμους τής προσαρμογής των όντων, με το θαυμασίον λεπτό έργαλείο τής σκέψης. Μά ή τελειότητα του έργαλείου είν' ένως κίντνος όταν το βγάζουν απ' το φυσικό του δρόμο. Πρέπει να λάβουμε τά μέτρα μας και να μη παραθαυμάζουμε το παρελθόν γιατί αυτό ξευειρίζει τή δραστηριότητά μας και σκορπίζει άπάνω στο πνεύμα μας μια σκόνη λεπτή που μάς άποτυφλώνει τή σκόνη των τάφων.

K.

ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑΚΙΟΥ

(Από το βιβλίο του Ξεντεμένου

«Το μπαμπάκι και ή καλλιέργειά του»).

Θά με ρωτήσετε : και το κέρδος είναι τόσο σημαντικό από τή καλλιέργεια αυτή ; Ναι, είναι. Και για να σας δώσω μια ιδέα, πριν έλθω στο καθυτό μου θέμα, θά σας ζητήσω με λίγα λόγια για τή διάδοχη και το εμπόριο του μπαμπάκιου.

Καθώς θά ξέρετε, τέσσερα είναι τά είδη που δίνουν στον άνθρωπο φορέματα. Το μπαμπάκι, το μεταξι, το μαλλι και το λινάρι. Τήν πρώτη θέση με τή φτήνεια του και τήν εύκολομεταχειρήσή του έχει το μπαμπάκι. Φυσικά τή φτήνεια τή χρωστά στην εύκολή του καλλιέργεια. Και το φυτό δε μάς δίνει μοναχά μπαμπάκι, έχουμε και το κέρδος του σπόρου. Ένα μέρος αυτού άλήθεια πάει στη σπορά, περσούς όμως πολύς, κι αυτός μάς δίνει λάδι κι άλλα ακόμα χρήσιμα που θά τά δούμε παρακάτω.

Η παραγωγή του μπαμπάκιου στον κόσμο δλάκερο δε μπορεί να μετρηθεί. Η μεγάλη όμως ζήτηση κ' οι ψηλές τιμές των τελευταίων χρόνων μάς λένε καθάρά πως ο κόσμος χρειάζεται περισσότερο απ' ό τι παράγεται. Ένας Άγγλος στατιστικός λογαριασε πως θά χρειαστούν 42.000.000 μπάλες 500 λιτρών το χρόνο, αν όλα τά έθνη μεταχειριστούν τόσο μπαμπάκι, όσο τά πολιτισμένα. Έκατομμύρια όμως Κινέζων, Ιντιάνων και άλλων ακόμα λαών που δλοένα πολιτίζονται τώρα με τή γλήγωρη συγκοινωνία με τήν Εύρώπη, έρχισαν να ντύνονται. Αυτό το δείχνει το εμπόριο των πανικών με αυτά τά μέρη. Ασήμκντο πριν, τώρα γίνεται δλοένα πιο γιγαντίο.

Η μεγαλύτερη προσπάθεια καλλιέργειας μπαμπάκιου έγινε από τά 1900. Κάμποσα χρόνια πριν το Αμερικάνικο καθαρισμένο μπαμπάκι πουλιούνταν κάπου 40 λεπτά ή λίτρα. Η μεγαλύτερη όμως ζήτηση των τελευταίων χρόνων και ή φοβερή κερδοσκοπία τής Αμερικής, ανέβασαν τις τιμές, τις διπλασίασαν και ακόμα περισσότερο. Το έξοδο τής καλλιέργειας και του καθαρίσματος δε μεγάλωσε. Μιρίνει μάλιστα όσο πάγει γιατί τά μηχ ανήματα γίνονται δλοένα εύκολότερα. Όστε όλη ή διαφορά τής τιμής είναι κέρδος του καλλιεργητή. Λένε πως ή κερδοσκοπία ανέβασε τις τιμές. Αυτό δέν είναι δλότελα ψέμα. Ός τόσο ά δε μεγάλωνε άληθινά ή ζήτηση, ο ύψωμός θά ήταν πρόσκαιρος. Στα 1898/9 ή Αμερική έβγαλε 10.000.000 μπάλες των 500 λιτρών που πουλήθηκαν ως 45 λεπτά ή λίτρα. Στα 1903/5 έβγαλε 13.557.000 μπάλες των 500 λιτρών που πουλήθηκαν κάπου 75 λεπτά ή λίτρα.

Ο ύψωμός στις τιμές του μπαμπάκιου κ' ή κα-

θημερινή μεγαλύτερη ζήτηση, έκαμε κάθε Κυβέρνηση, να σπρώξει ή δοκιμάσει τήν καλλιέργεια του φυτού

Στά 1900 συστήθηκε στην Άγγλία μεγάλη έταιρία καλλιέργειας του φυτού στις άποικίες της. Οι προσπάθειές της πέτυχαν σε πολλά μέρη, μάλιστα στις Δυτικές Ιντίες. Τά νησιά αυτά έχουν περίφημο χώμα και τά παλιά χρόνια έβγαναν μπαμπάκι, το είχαν όμως παραμελήσει δλότελα τελευταία. Η Άγγλική Κυβέρνηση βοήθησε τήν Έταιρία σ' αυτή τήν άποικία. Μοίρασαν σπόρο χάρισμα, έβγαλαν οδηγίες και βιβλία που έλεγαν κάθε χρειάζόμενο. Πρώτα απ' όλα έδειξαν του κόσμου που κκαταπίνονταν το είδος τί κέρδη τους περιμέναν. Νά, το άποτελεσμα. Πρόπερου έκαμαν 2.000 μπάλες που πουλήθηκαν από 1 1/2 ως 2 δραχμές ή λίτρα, και λογαρίαζαν πως ή περσινή παραγωγή έφτασε τις 5.000 μπάλες των 360 λιτρών που θζζιζαν κάπου 3.500.000 δραχμές. Βίβαια ή γή εκεί είναι πλούσια και το κέρδος είναι μεγαλύτερο.

Αφού λοιπόν όλος ο κόσμος άναγνωρίζει τά κέρδη αυτού του είδους και προσπαθεί να ώφεληθεί, γιατί έμεις να καθόμαστε ; Η μήπως στην Ελλάδα ή γεωργία είναι τόσο προοδεμένη που δε μάς χρειάζονται δοκιμές ; Πόσον αυτά είναι είρωνικά όλοι μας το ξέρουμε. Α δέ σπρωχτεί ή γεωργία κ' ή βιομηχανία μας, ο τόπος θά μείνει πάντα φτωχός και προκοπή δε θά δούμε. Αλήθεια είναι πως οι Κυβερνήτες μας, κάθε τόσο φροντίζουν δε μπορούμε όμως να περιμένουμε κάθε τι από τήν ένεργειά τους. Χρειάζεται και ιδιωτική πρωτοβουλία. Έταιρίες και σύλλογοι που δουλεύουν κ' έπειτα από τή σύνταξη του Καταστατικού και τήν έκλογή του Προεδρείου, είναι εκείνα που σπρώχνουν τέτια ζητήματα. Ποιός ξέρει ά σε πολλά μέρη που βγαίνει σταφίδα δε θά πετύχαινε μπαμπάκι. Στη Λεβαδιά ξέρουμε πως μεγάλωνε το φυτό. Με λιγάκι προσπάθεια όχι μόνο θά μεγαλώναμε τή σοδιά παρά και θά καλλιτερεύαμε τή ποιότητα.

Το βιβλιαράκι αυτό δέν έχει μόνο σκοπό να πη πως γίνεται ή καλλιέργεια του φυτού, αλλά και να τή σπρώξει. Εύχομαι να πετύχω — και το εύχομαι γιατί πιστεύω πως θά ώφελούσε τον τόπο. Μακάρι.

ΞΕΝΤΕΜΕΝΟΣ

ΕΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Στο έπιστημονικό περιοδικό «Atene e Roma» που βγαίνει στη Φλωρεντία, ο καθηγητής κ Π. Παβολίνης δημοσιεύει στο φυλλάδιο του Μάρτη τ' άκόλουθο σημείωμα για το βιβλίο του συνεργάτη μας Νίκου Βήη «Δημώδη Άσματα «Ιγαλίας μεθ' άπαρνημάτων» :

Από τά τριάντα πέντε τραγούδια, τά περισσότερα είναι διαφορετικά από άλλα που βγήκαν ως τώρα. Παρκαπών από τά μισά είναι κλέφτικα, τάλλα είναι λιανοτραγούδα έρωτικά.

Το μεγαλύτερο ενδιαφέρο τής συλλογής είναι τά πλούσια και με καθέκαστα σκόλια, όλ' αυτά πρωτότυπες παρατήρητες του συγγραφέα πύναι γνωστές πια για τήν πείρα του και για τήν έπιστήμη του κι από άλλα του συγράματα. Έτσι πάντα κατορθώνει με παραπομπές σε διάφορες συγραφές και με το πετυχημένο ταίριασμα από σημειώσεις ή πληροφορίες που βρίσκονται σκορπισμένες στους ιστορικούς, στους γεωγράφους και στους ποιητές, να όρίζει τήν πατρίδα και τή χρονολογία του καθενός τραγουδιού, να ζουγραφίζει τά πρόσωπα που εξυμνούνται ή αναφέρονται σ' αυτό, πολλές φορές μάλιστα να δίνει κι άλάκαιρη τή βιογραφία τους. Κ'

έξόν απ' αυτά, ζητάει σωστά τις άρκετές σκοτεινές φράσεις που βρίσκονται σ' αυτά (τά τραγούδια) από άνακάτωμα που γίνεται από λέξεις Τουρκικές, Άρβανίτικες και Ιταλικές.

Δε μάς φαίνεται άσκημο να σημειώσουμε δώ ένα χαριτωμένο και παιγνιδιάρικο στίχο από τά έρωτικά λιανοτραγούδα. Έτσι ο έρωτεμένος θά ποθούσε το χεράκι τής όμορφης

Νάν τ'εχε για προσκίφαλο δυό μέρες και δυό νύχτες
Έμέρες νάσαν του Μαιού κ' οι νύχτες του Γενάρη

Ένας άλλος άξιος σύντροφος του Κωσταντίνου, που φημίζεται κάπως για Δόν Ζουάν, παινιέται πως έχει δυό όμορφες

Κι όδας μαλώσω με τή μια, πείρω και πιά στην άλλη,
κι όδας μαλώσω με τις δυό, τρεψώ για να 'ύρω κι άλλη.

P. E. P.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τη Δευτέρα 2 του 'Απρίλη, στις 6 τίκομεσήμερο, ο διεθυντής του «Monde Hellenique» κ. Πακίς θά μιλήσει στη σάλα του «Παρνασσού» για τήν «Ελλάδα και τή Γαλλία στην έποχή του Διευθυντηρίου» (La France et la Grèce a l' έpoque du Directoire), με προβολή φωτοειών εικώνων.

Από το φύλλο τής άλλης Κυριακής άρχινώσουμε τή «Αεμίη», ώραιότατο δήγημα με Ιντινική ύπόθεση. Τόχει γραμένο ο Κρίσνα πούχει δημοσιέψει στο «Νουμά» τά «Διπλά χιστηματα» κι άλλα πετυχημένα δήγηματα.

Πολύ όμορφο το έθρο του Ησαγιάννη για τον Κοινέμο που δημοσιεύτηκε τις προάλλες στο «Νέο Άστυ», άφου όμορφο το βρήτε κι ο Παλαμάς, με σν πολυ αυτό πούγραψε το «Ν. Άστυ» τής περσμένης Κυριακής, πως το έθρο του Παταγιάννη έγινε άφρημη να μην περάσει ο Κοινέμος ώλωσδιόλου άνημμένευτος αλλά να γραφτούν μερικά έθρα για αυτόν. Έτίο πρξμα ούτε ο Ησαγιάννης δε θν το φαντάζεται.

Τη μέρα πούθρε δώ ο Βασιλιάς τής Ιταλίας χιλιάδες κόσμος μαζώχτηκε κάτω από το Παλάτι και κερταρούσε να βγει ο μουταφέρης μας στο μπαλκόνι να βγάλει λόγο.

Αδύνατο, βλέπετε, να νιώσουμε οι κακόμοιροι οι Ρωμιοί πικρηύρι δίχως λόγο. Αύτη τήν άνατροφή μάς δώσαμε οι βουλευτάδες μας.

Εξυπνώτατη ή σάτυρα του Σταθόπουλου στην «Ακρόπολη» τής Τρίτης με τους Ιταλοέλληνες ποιητάδες. Τους άξιζε αύτη ή σατυρική κατακερραία.

«Γιατί το δημοσιέφες το ποιήμα σου και Ιταλι κί ;» ρώτησε κάποιος έναν απ' αυτούς τους ποιητάδες.

«Φοβήθηκα μήπως μου το μεταφράσει ο Καυπίνης», του άποκρίθηκε «και πάθω ό τι έπαθε κι ο μακαρίτης ο Κερντούτσας απ' αύτο τον μπόγια».

Καλύτερη δικιολογία απ' αύτη δέν μπορούσε να γίνει.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. Γερ. Μαρ και Γ. Φλαμ, στη Κέρκυρα. Δίβημε τις συντροφές του 1907 και σας εύχαριστούμε. — κ. Στ. Λιμ. Δίκιο έχει και σ' εύχαριστούμε. Αφου ο Νουμ κ, καθώς μάς γράφει, είναι το μοναχό φύλλο στη δημοτική πρέπει να ξεσηκώσει από τή δημοτική βιβλία τά καλύτερά τους κομάρια, για ναν τά διαβίζουν όσοι δέν πείρουν τά βιβλία αυτά ή δέν έχουν καιρδ ναν τά διαβίσουν άλάκαιρα. Αυτό θά κάνουμε και μες δώ κι όμπος και θζρχινώσουμε πρώτα πρώτα με το «Μπαμπάκι» του Ξεντεμένου, δημοσιεύοντας στο σημερινό φύλλο το κεφάλαιο «Το Κέρδος από τήν καλλιέργεια του μπαμπάκιου» κι άργότερα, δετ μάς περιείψει τόπος, κι άλλο ένν κεφάλαιο «Είδη μπαμπάκιου».